

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Formålet med at skabe en gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet er først og fremmest at give arbejdstagere på fuld arbejdstid mulighed for en arbejdslettelse samtidig med, at de bevarer en vis tilknytning til arbejdsmarkedet, hvilket ikke tilgodeses ved en førtidspensionsordning eller efterløn.

Der er såvel menneskelige, familiepolitiske, beskæftigelsesmæssige som økonomiske begrundelser for at imødekomme dette ønske.

Forslaget er en uændret genfremsættelse af et i folketingsåret 1984-85 fremsat forslag til folketingsbeslutning, jfr. Folketingstidende 1984-85, forhandlingerne sp. 6525 og 7365 samt tillæg A sp. 3721.

Bemærkninger til forslagens enkelte led

Ad 1

Personkredsen svarer til personkredsen, der er berettiget til at modtage efterløn. Betænkningen vedrørende førtidspension gør opmærksom på en række problemer ved at medtage andre end lønmodtagere i ordningen. Forslagsstillerne er rede til at drøfte disse problemer nærmere i udvalget.

Det må anses for nødvendigt, at den berettigede personkreds har en dokumenteret tilknytning til arbejdsmarkedet med rimelige kontrolmuligheder for myndighederne.

Ad 2

Forslaget indebærer, at arbejdstidsnedsættelsen pr. uge efter de gældende overenskomster normalt vil være 10 timer eller 20 timer om ugen eller i trin 3 ned til 200 timer om året.

Arbejdstidsnedsættelsen skal være af et sådant omfang, at det er en væsentlig lettelse for arbejdstageren.

En arbejdstidsnedsættelse som foreslået er endvidere let at administrere og letter adgangen til at indarbejde deltidsbeskæftigelse i overenskomsterne.

En arbejdstidsnedsættelse på mere end 20 timer om ugen anses for unødvendig under henvisning til reglerne for efterløn og førtidspension.

Det anses for nødvendigt at afskære fra muligheden for at gå ud og ind af en delefterlønsordning, bl.a. af hensyn til kontrol med ordningen.

13 ugers reglen i forslagens punkt 3 anses ligeledes for nødvendig for at undgå uhensigtsmæssig omgåelse af reglerne om supplerende dagpenge på deltid. Under udvalgsarbejdet må disse regler drøftes nærmere med hensyn til såvel kontrollen som de menneskelige problemer ved afskedigelser.

Ad 4

Beregningen af delefterlønnen (delpensionen) tager udgangspunkt i den maksimale efterløn, der udgør ca. 105.000 kr. pr. år. Således svarer en arbejdstidsnedsættelse på 25 pct. til en delefterløn på ca. 26.000 kr., og en arbejdstidsnedsættelse på 50 pct. svarer til en delefterløn på ca. 52.000 kr.

En fuldtidsbeskæftiget lønmodtager med en arbejdsindtægt på 200.000 kr. om året vil ved overgang til delefterløn, med en arbejdstidsnedsættelse på 25 pct., opnå en fremtidig indtægt (arbejdsindtægt plus delefterløn) svarende til ca. 176.000 kr.

Denne indtægt beregnes som 75 pct. af hidtidig arbejdsindtægt = 150.000 kr. plus delefterløn svarende til en arbejdstidsnedsættelse på 25 pct. = 26.000 kr.

Loftet for arbejdsindtægt plus delefterløn på 90 pct. af hidtidig arbejdsindtægt nås ikke, idet dette beløb udgør 180.000 kr.

Såfremt samme lønmodtager ønsker at nedsætte sin arbejdstid med 50 pct., bliver den fremtidige indtægt 152.000 kr., nemlig halvdelen af den hidtidige arbejdsindtægt svarende til 100.000 kr., samt halvdelen af den maksimale efterløn svarende til 52.000 kr. Loftet på 180.000 kr. nås ikke.

En fuldtidsbeskæftiget lønmodtager med en arbejdsindtægt på 140.000 kr. om året vil ved overgang til delefterløn, med en arbejdstidsnedsættelse på 25 pct., opnå en fremtidig indtægt (arbejdsindtægt plus delefterløn) svarende til 126.000 kr.